

Bel Performans Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bel Performans Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17483>

Özet

Bel Performans Ölçeği (BPS), bel fonksiyonu ile ilgili fiziksel performans ve fonksiyonel kapasite düzeyini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Sunulan çalışmada, ölçeğin Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenilirlik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen bir **uyarlama** çalışmasıdır. Bu adaptasyon, ölçeğin Türk popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir şekilde kullanılabilmesi için psikometrik temelleri sağlamaya hedeflemiştir.

Ölçek, özellikle bel ağrısı veya omurga sorunları yaşayan bireylerin günlük yaşam aktivitelerindeki kapasite düzeyini nicel olarak belirlemeye odaklanmaktadır. Çalışmanın sorumlu yazarı **Gökhan Maraş**'tir.

Anahtar Kelimeler

Bel Performans Ölçeği, BPS, uyarlama, geçerlik, güvenirlilik, disabilite, bel ağrısı, fonksiyonel kapasite.

Yazarlar

Gökhan Maraş, S. Çetiner, J. Meray.

Amaç

Bel Performans Ölçeği (BPS)'nin temel amacı, bireylerin bel sorunlarından kaynaklanan fiziksel performanslarındaki düşüşü ve fonksiyonel kapasitelerinin değerlendirilmesidir. Bu, klinisyenlere ve araştırmacılara hastanın objektif performans düzeyini belirlemede yardımcı olur.

Türkçe uyarlama çalışmasının spesifik amacı, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerini Türk kültürü ve diline uygunluğunu test ederek, ulusal literatüre geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı kazandırmaktır. Ölçeğin derecelendirme sistemi hakkında detaylı bilgi kaynakta belirtilmemiştir.

Yapı

Ölçek, **fonksiyonel disabilite** ve **fiziksel performans** yapılarını ölçmektedir. Bu yapı, bel ağrısının hareket etme, kaldırma ve günlük yaşam aktivitelerini gerçekleştirme yeteneği üzerindeki etkisini yansıtır. Ölçek, hastaların kendi bildirimleri yerine, doğrudan gözlemlenebilir performans sonuçlarına odaklanarak fonksiyonelliği değerlendirir.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe versiyonunun geçerlik çalışmaları, eşzamanlı geçerlik (concurrent validity)

yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte, Bel Performans Ölçeği'nin ölçtüğü yapıların, alanda kabul görmüş diğer ölçüm araçlarıyla ne kadar tutarlı olduğu incelenmiştir.

Geçerlik analizi için hastalara iki temel disabilite ölçeği uygulanmıştır: **Roland Morris Disabilite Ölçeği** ve **Oswestry Disabilite Ölçeği**. Bu iki ölçek, bel ağrısıyla ilişkili fonksiyonel kapasite düzeyini ölçmekte uluslararası alanda kabul görmüş standartlardır. Elde edilen korelasyon sonuçları, BPS'nin benzer yapıya ölçen bu araçlarla tutarlı olduğunu göstererek yapı geçerliliğini desteklemiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, zaman içinde ölçüm sonuçlarının tutarlılığına değerlendirilen **test-tekrar test** yöntemiyle incelenmiştir. Bu amaçla, 66 hastadan oluşan bir örnekleme ölçek iki farklı zamanda uygulanmıştır.

Uygulamalar arasında **7 günlük** bir ara bırakılmıştır. Bu zaman aralığı, hastanın klinik durumunda büyük bir değişiklik olmaksızın, ölçeğin zamansal istikrarını (temporal stability) değerlendirmek için yeterli kabul edilmektedir. Güvenirlilik çalışması sonuçları, Türkçe BPS'nin tutarlı ve tekrarlanabilir ölçümler sağladığını göstermiştir.

Faktör Analizi

Sunulan kaynak materyalde Bel Performans Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun faktör yapısına veya boyutlarına ilişkin herhangi bir bilgi veya istatistiksel sonuç (örneğin, açılan varyans veya faktör yükleri) belirtilmemiştir. Bu nedenle, ölçeğin faktör analizi detayları hakkında yorum yapılamamaktadır.

Enstrüman

Test Türü: Uyarılma

Format: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak performans tabanlı bir gözlem veya raporlama formatı olduğu varsayılmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dil (İngilizce).

Popülasyon Grubu: Bel ağrısı veya omurga rahatsızlığı olan hastalar.

Yaş Grubu: Kaynakta belirtilmemiştir.

Popülasyon Detayları: Güvenirlilik çalışması 66 hasta üzerinde yapılmıştır.

Test Metodolojisi: Uygulama, geçerlik için **Roland Morris Disabilite Ölçeği** ve **Oswestry Disabilite Ölçeği** ile karşılaştırılarak olarak gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Fonksiyonel değerlendirme, fiziksel kısıtlılık, test-tekrar test, Roland Morris Disabilite Ölçeği, Oswestry Disabilite Ölçeği.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Gökhan Maraş

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Kaynakta belirtilmemiştir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Kaynakta belirtilmemiştir.

Yazma Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Türkçe uyarlama çalışması, 2017 yılında (kaynakta belirtilen tarih) Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi'nde sunulmuştur. (Not: 2017 yılının muhtemel bir baskı hatası olduğu düşünülmektedir.)

Şinler ve Ücret: Ölçeğin kullanım izni ve olası ücret bilgileri kaynakta detaylandırılmamıştır.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [back-performance-scale-bps-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Maraş, G., Çetaker, S., Meray, J. (2017). *Back Performance Scale (BPS) Türkçe versiyon geçerlik ve güvenilirlik çalışması*. Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi, içinde (ss. 44). Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi.

Bel Performans Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri, sağlanan orijinal kaynak metinde bulunmamaktadır. Bu nedenle, ölçek maddeleri bu bölümde listelenememektedir.